

ش صندلی (ش داوطلب): نام واحد آموزشی: **دبیرستان انرژی اتمی ایران** نوبت امتحانی: دیماه ۹۲ پایه: چهارم
نام و نام خانوادگی: نام پدر: رشته / رشته های: ریاضی فیزیک و علوم تجربی وقت امتحان: ۶۰ دقیقه
سوالات امتحان درس: زبان فارسی نام دبیر/دبیران: جناب آقای طهوری سال تحصیلی: ۹۳-۱۳۹۲
ساعت امتحان: ۱۰/۳۰ صبح تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۱۰/۲۴ تعداد برگ: ۲ برگ

الف) معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید: ۱

۱-نسبت به ملاهی و مناهی بی‌پروا باشم.

۲- در طی قرون و اعصار

۳- تو چشم و او نگاه ناوک انداز

۴- میان خیمه‌ها در تهجد فرورفتند

ب) معنی شعر و نثر: ۶

۱- این سرای باز کنیم. (۲۵)

۲- با خویش رسید. (۲۵)

۳- غره نتوان گشت. (۲۵)

۴- پای بگرد کرده (۲۵)

ره کاشانه‌ی دیگر بگیریم (۵)

۵- بیا ای دل از این جا پر بگیریم

همه توحید تو گویم که به توحید سزایی (۵)

۶- همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پویم

کز کشیدن تنگ تر گردد کمند (۵)

۷- توسنی کردم ندانستم همی

بباید بدین داستان داوری (۷۵)

۸- تو شاهی و گر ازدها پیکری

بگفت این چشم دیگر دارمش پیش (۷۵)

۸- بگفتا گر کند چشم تو را ریش

مجموع اگر نشستم و خرسند اگر شدم (۱)

۹- بیزارم از وفای تو یک روز و یک زمان

بازاً که ریخت بی گل رویت بهار عمر (۱)

۱۰- ای خرم از فروغ رخت لاله‌زار عمر

ج) درک مطلب : ۴

- (۱) کز نیستان تا مرا بپریده‌اند
از نفیرم مرد و زن نالیده‌اند
- (۲) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق
تا بگویم شرح درد اشتیاق
- (۳) هر کسی کو دور ماند از اصل خویش
باز جوید روزگار وصل خویش
- (۴) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست
لیک کس را دید جان دستور نیست
- (۵) نی، حریف هر که از یاری برید
پرده‌هایش پرده‌های ما درید
- (۶) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟
همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟

۱- کدام بیت با بیت «پیر میخانه چه خوش بگفت به دردی کش خویش / که مگو حال دل سوخته با خامی چند» قرابت دارد، چرا؟ (۱)

۲- کدام بیت با آیهی «انا لله و انا الیه راجعون» تناسب دارد؟ (۵)

۳- کدام بیت با بیت «خرم آن روز کزین مرحله بریندم بار / و ز سر کوی تو پرشند رفیقان خیرم» قرابت دارد، چرا؟ (۱)

۴- کدام بیت با بیت «چشم آلوده نظر از رخ جنان دور است / در رخ او نظر از آینه‌ی پاک انداز» قرابت دارد، چرا؟ (۱)

۵- بیت ششم ناظر بر کدام ویژگی نی است؟ (۵)

د) خودآزمایی: ۳

۱- نخستین چاره‌اندیشی مردم در مقابل بیداد ضحاک چه بود؟ (۵)

۲- امروزه به جای افعال زیر، چه معادل‌هایی به کار می‌رود؟ (۱)

باز رفتند   بشوریدند   بیرون گرفت   آواز داد

۳- در بیت «بگفت او آن من شد زو مکن یاد/ بگفت این کی کند بیچاره فرهاد» مرجع ضمیر این چیست؟ (۵)

۴- منظور از «دیشب» و «امشب» در درس سپیده‌ی آشنا چیست؟ (۵)

ه) تاریخ ادبیات: ۲

نام نویسنده‌ی هر اثر را بنویسید.

۱- اسرار التوحید فی مقامات شیخ ابوسعید

۳- الحیاه

۲- دانشگاه‌های من

۴- بدایع الوقایع

و) آرایه‌های خواسته شده مقابل هر بیت را توضیح دهید: ۲

۱- هر سبزه که بر کنار جویی رسته است   گویی ز لب فرشته خوبی رسته است (ایهام تناسب)

۲- بهار آمد و گلزار نورباران شد   چمن ز عشق رخ یار لاله افشان شد (ایهام - حسن تعلیل)

۳- فریب جهان را مخور زینهار   که در پای این گل بود خارها (استعاره)

ز) حفظ شعر: ۲

جای خالی را پر کنید.

۱- حافظ سخن بگوی که بر صفحه‌ی جهان

۲- ..... چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم

موفق باشید- افخمی